

Referat af REUs

Møde nr. 170

Fredag den 21. juni 2024

Afholdt i Børne- og Undervisningsministeriet

Ad dagsordenens pkt. 1

Godkendelse af dagsorden og referat af rådets møde nr. 169 den 4. juni 2024

Formanden bød velkommen til REUs møde nr. 170 og gjorde opmærksom på, at der var blevet udsendt supplerende mødemateriale i form af formandskabets forslag til indstilling om institutionsfordelte kvoter, som vi i dag behandler under punkt 5.

Dagsordenen samt referatet af REUs møde den 4. juni 2024 blev herefter godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 2

Meddelelser fra formanden

Formanden gjorde opmærksom på, at der siden sidst er indgået en politisk eud-aftale, der fokuserer på at styrke den grønne omstilling af uddannelserne og gøre erhvervsuddannelserne til et mere attraktivt uddannelsesvalg for de unge. Formandens indtryk var, at aftalen er blevet taget godt imod fra nærmest alle aktører på området, hvilket er et rigtig godt afsæt. Rådet vil følge implementeringen, hvor også REU givetvis vil komme i spil.

Formanden orienterede endvidere om, at formandskabet på baggrund af tilkendegivelser på sidste råds-møde har spurgt STUK om en tidsplan for, hvornår rådet kan komme tilbage til problemstillingerne om GDPR, men det vil Styrelsen for Undervisning og Kvalitet sige mere om under meddelelserne fra ministeriet.

Ad dagsordenens pkt. 3

Meddelelser fra Børne- og Undervisningsministeriet

Børne- og Undervisningsministeriet orienterede om, at der den 7. juni blev indgået en politisk aftale om flere faglærte til den grønne omstilling, og aftalen ligner udspillet i store træk. Det handler bl.a. om ud-styrsløft, efteruddannelse af lærerne, permanentgørelse og koncentration af videncentrene, midler til flere studieture, udlandsophold og erhvervsuddannelsernes år. Derudover handler det om at permanentgøre støtten til rollemodel-korpset. Der følger flere udspil senere på året.

Kasper Palm, Dansk Metal, spurgte, hvad der sker omkring klimaerhvervsskolerne, og opfordrede til en dialog med videncentrene i den videre proces herom.

Børne- og Undervisningsministeriet oplyste, at fremgår af udspillet, at regeringen vil udpege en række klimaerhvervsskoler. Midlerne er således afsat, og det er regeringen, der udpeger skolerne.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet oplyste, at styrelsen vil skrive til videnscentrene om den kommende proces og vil her tage udgangspunkt i de evalueringer, der allerede er lavet af videncentrene. Styrelsen er fuldt opmærksomme på den problemstilling, at nogle spekulerer over, hvad der nu sker.

Christoffer Jørgensen, HK, glædede sig over, at ministeriet vil tage udgangspunkt i evalueringerne, hvor videncentrene på det merkantile område er nogle er dem, der klarer sig bedst. Midlerne til driften bør dog ikke reduceres, idet man kan da klart vil kunne frygte, at efterspørgslen på undervisningsmidler

m.v. ikke vil kunne imødekommes. Det er samtidig en stor ærgrelse, at der ikke er fundet midler til understøtning af det merkantile område - især hardware, software og licenser. Der har arbejdsmarkedet en forventning om, at skolerne har en kapacitet.

Styrelsen for It og Læring (STIL), orienterede herefter om udfordringerne vedr. lærerpladsstatistikken, idet der her er konstateret en beklagelig fejl. Det betyder en del for de opgørelser, der har været lagt ud i år. Det, der er sket, er, at der er sket flere justeringer i det seneste års tid med skift af datakilde, hvor der har været udviklet en moderniseret dataplatform. Da den nye datakilde blev lanceret, fandt styrelsen ud af, at den nye datakilde giver bedre mulighed for at validere noget, som ser ud til at have været en fejl i det tidligere system. Det handler om, hvorvidt man tæller tillægsaftaler forkert med i oprettelsen af nye almindelige aftaler. Dette kan opgøres mere præcist i det nye system. Derfor skete der allerede ved overgangen til det nye system en form for databrud. Det, der så nu er sket i årets første måneder, er, at styrelsen fandt nogle nye dubletter i opgørelsen af nye aftaler i opgørelsen for januar og februar. Styrelsen fangede fejlen tidligt, men desværre slog styrelsens forsøg på håndtering heraf ikke rigtigt igennem og fik lov til at køre videre i et par måneder. Det er styrelsen meget ærgerlige over, og det betyder, at dataopgørelserne har været overvurderet med ca. 6 % i de første måneder, hvilket nu er blevet justeret. Styrelsen ville rigtig gerne have været dette foruden men vil fremadrettet have et stærkt fokus, hvordan lignende tilfælde kan undgås, bl.a. ved tæt dialog med skoler om hvorvidt data kan genkendes her og også ved detaljeret gennemgang af, hvordan systemerne er sat op. Alle er velkomne til at kontakte styrelsen, hvis der er yderligere spørgsmål.

Jannik Bay, DA, takkede for orienteringen. Det er selvfølgelig en trøst situation, da det er særdeles vigtigt med valide tal. Der er brug for en sikker afklaring af, hvordan tallene ser ud, hvilket der er behov for at se yderligere på.

Christoffer Jørgensen, HK, takkede også for orienteringen og gjorde opmærksom på, at der stadig er en særlig udfordring omkring uoplyste specialer. Skolerne registrerer det, men det er som om, at det ikke fremgår af statistikken. Der er mange uddannelsesaftaler, hvor det ikke kan ses.

Styrelsen for It og Læring oplyste, at man tager spørgsmålet med tilbage og ser nærmere herpå.

Michael Esmann, Danske SOSU-skoler, gjorde opmærksom på, at der er nogle, der ikke har fået en særlig gennemgang af udfordringerne. Skyldes det, at der er nogle hovedområder, der er mere ramte end andre?

Styrelsen for It og Læring oplyste, at det ikke er tilfældet, men styrelsen tog initiativ til at kontakte FH, DA og DEG, men opfordrede alle til at kontakte styrelsen, hvis der er yderligere behov for information. Derudover er der en teknisk følgegruppe for dem, der interesserer sig særligt for tallene.

Lars Møgelbjerg Andersen, Danske Landbrugsskoler, gav udtryk for, at der er forståelse for, at det er en vanskelig opgave, og opfordrede til, at det undersøges, hvilke data der egentlig er relevante, for dem der skal bruge dem. I forhold til data for tidligere aftaleindgåelse har nogle skoler oplevet at få henvendelser om tilsyn, men det er ofte fordi, man har indgået aftaler, før eleverne starter på grundforløbets anden del, og så tælles det ikke med. Det bliver ikke bedre af, at henvendelserne sendes til bestyrelsesformanden, som ofte sætter en masse processer i værk lokalt. Generelt er det vigtigt, at de data, der bruges, er både relevante og korrekte.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet oplyste, at det er en problemstilling, som styrelsen er opmærksom på og forsøger at finde ud af, hvad der kan gøres ved det. På kort sigt må skolerne selvfølgelig kontakte styrelsen i sådanne tilfælde.

Signe Tychsen Philip, DI, takkede for orienteringen. Som det også blev sagt på det sidste rådsmøde har disse problemer en reel konsekvens ude i systemet. Vi gør vores yderste for, at der oprettes flest mulig lærerpladser men mangler valide data til gennemføre lokale dialoger herom. Der udestår derfor et meget betydeligt arbejde for at genoprette tilliden i systemet. Derfor en opfordring til, at styrelsen også er opmærksom på vigtigheden af at oprette tilliden i hele systemet.

Thomas Felland, FH, tilsluttede sig de kommentarer, der allerede har været givet. Konsekvensen er, at der har vist sig at være ca. 3000 færre lærepladser i 2023 end tidligere antaget. Det er rigtig mange. Derudover er det lidt tankevækkende, at rådet ikke har praksis for at drøfte den løbende udvikling i lærepladstallene, hvilket måske skal overvejes i den kommende tid, hvor styrelsen vil være meget velkommen til at deltage i rådets møder.

Jannik Bay, DA, gav udtryk for, at det bestemt kunne være en mulighed, men at det er mere interessant at se, hvor mange elever, der er ude på skolerne, da det helt afgørende er at få flere til at søge og få flere faglærte.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet oplyste vedrørende de problemstillinger om GDPR, der tidligere har været drøftet med rådet, at styrelsen i løbet af august og september vil se nærmere herpå og eventuelt række ud til nogle af rådets medlemmer med henblik på at vende tilbage til på rådsmødet i oktober. Det er et arbejde, der kræver tid, da det er et kompliceret område og kræver præcise juridiske vurderinger. Herudover orienterede styrelsen om indsatser mod seksuel chikane, hvor rådet har opfordret ministeriet til at udarbejde vejledningsmateriale. Et sådant materiale har ministeriet netop offentliggjort.

Formanden konkluderede, at ministeriet har oplyst, at det er regeringen, der udpeger klimaerhvervsskoler. Vedrørende videnscentrene er der en opfordring til, ministeriet er opmærksom på processen, da der er mange, herunder mange ansatte, der har brug for en transparent proces. Desuden vil formandskabet drøfte eventuelt behov for opfølgning på lærerpladsstatistikken.

Thomas Felland, FH, bemærkede herefter, at ministeriet har udsendt et brev vedr. regler om optagelse på erhvervsuddannelse, herunder også afvisninger. FH vil opfordre til, at når man skriver om reglerne, at ministeriet da for fuldstændighedens skyld også medtager reglerne om omsorgspligt.

Lars Møgelbjerg Andersen, Danske Landbrugsskoler, bakkede op om FHs bemærkning og gjorde opmærksom på, at der mangler en del i det omtalte brev og gav et konkret eksempel herpå. Endvidere ønskes det klarlagt, om der er forskel på optagelsesreglerne til henholdsvis uddannelserne og skolehjem, hvilket skolerne ikke bør have ansvar for fortolkningen af.

Morten Emborg, Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Lederne, tilføjede, at der også er en uklarhed i forhold til, hvornår gælder reglerne fra, herunder om det er for optag fra 1. august eller fra ansøgning fra samme dato.

Pia Maul Andersen, 3F, gjorde opmærksom på, at omsorgsplikten handler om kapacitetsmangel, og hvad man så stiller op med dem, der kan og vil.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet noterede bemærkningerne, som styrelsen vil overveje nærmere, og oplyste, at baggrunden for brevet er, at nogle skoler har oplyst styrelsen om, at de nogle gange oplever en fornemmelse af, at nogle elever ikke har tænkt sig at gennemføre den uddannelse, som de er optaget på, og at skolerne da ikke ved, hvordan de så skal forholde sig.

Ad dagsordenens pkt. 4

Temadrøftelse om et mere agilt system til uddannelsesændringer

Formanden bemærkede, at i forlængelse af drøftelser i REU om de faglige udvalgs ønsker til uddannelsesændringer, hvor flere oplever, at det kan være svært at få ønskerne gennemført, særligt hvor ministeriet vurderer, at disse er udgiftsdrivende, har REUs formandskab besluttet at gennemføre en temadrøftelse herom. Formålet er bl.a. at få et fælles vidensgrundlag, samt at drøfte om der er grundlag for eventuelle initiativer fra REUs side. Af samme grund har REUs formandskab aftalt at reservere mulighed for, at rådet tager drøftelsen op igen på næste rådsmøde i september.

Som grundlag for drøftelsen indledtes punktet med oplæg fra to uddannelser/faglige udvalg, om hvilke udfordringer de oplever ift. at ændre på deres uddannelser. Formanden bød derfor velkommen til to oplægsholdere, der hver gav et oplæg om de oplevede udfordringer:

- Sekretariatschef Sandra Trasborg Hansen, Uddannelsessekretariatet
- Direktør Louise Pihl, Byggeriets Uddannelser

Sandra Trasborg Hansen pegede bl.a. på tre barrierer for udvikling af uddannelserne: 1) udviklingsinitiativer skal dokumenteres med erkendte kompetencebehov på arbejdsmarkedet, 2) de økonomiske rammer om systemet tillader ikke umiddelbart en udvidelse af skoleundervisningen, 3) sagsbehandlingsprocessen ifm. udviklingsønsker er meget lang.

Louise Pihl, Byggeriets Uddannelser, fremhævede bl.a., at ministeriet kræver, at ændringsforslag er analytisk funderet, men hvis der er behov for mindre ændringer i den mellemliggende periode, burde det ikke kræve ”bessermarchen”, og ministeriet burde kunne graduere kravene for dokumentation. Når det kommer til økonomi, er der et dialog-tomrum, og de faglige udvalg mangler vejledning i, hvad de skal gøre.

Formanden takkede for to gode oplæg og bad herefter om rådets refleksioner.

Thomas Felland, FH, takkede for oplæggene, som har givet en tydelig illustration af udfordringerne, som kan give en følelse af afmagt. FH kvitterede samtidig for to gode og pædagogiske notater fra ministeriet. FH opfordrer til en bedre dialog med ministeriet og en dialog fremadrettet – og frem mod næste rådsmøde - om, hvad der muligvis kan omfattes af udviklingsredegørelserne, og hvad der kunne behandles mere agilt. Det er et dilemma, at der lige er landet en stor politisk aftale om midler til bl.a. udstyr og kompetenceudvikling med det formål, at der kommer flere elever, og så på den anden side, at der kommer nogle udgiftsvurderinger, der betyder, at det ikke kan lade sig gøre. Der udstår derfor en drøftelse af substitutionseffekten, hvor tankegangen er at se erhvervsuddannelserne som en lukket kredsløb. Og dette på trods af at potentielle nye elever ellers ville have taget en gymnasial uddannelse, som måske er tre gange dyrere.

Jannik Bay, DA, takkede for interessante oplæg. Det er et emne, som samtidig handler om hele styrken i erhvervsuddannelserne – at de hurtigt kan tilpasse sig og har den tætte arbejdsmarkedstilknytning. Dette bliver blot mere vigtigt med en stigende hastighed i udviklingen på arbejdsmarkedet. Ambitionen må være, at REU kommer med en udtalelse om dette emne. Der er klart nogle emner om proces og økonomi, som bør adresseres. Der er et stift system i dag, hvor man bl.a. kan diskutere substitutionseffekten, og der bør også være opmærksomhed på både forlængelser og forkortelser. Hertil kommer finanslovsloppet, som har en helt anden logik. Generelt bør mulighederne for tilpasning pege i begge retninger. Hvis et fagligt udvalg afleverer nogle uger, burde disse ikke bare afleveres til Finansministeriet, men burde måske lægges ind i en ”mellemløbskasse” under Børne- og Undervisningsministeriet. Det er også en langvarig proces, hvorfor der måske bør ses konceptet for udviklingsredegørelserne

igen, og om det er den rigtige ramme.

Michael Esmann, Danske SOSU-skoler, var enig i bemærkningerne om forkortelserne og gjorde opmærksom på, at nye tiltag på SOSU-området, herunder de studenter der nu får adgang til hovedforløbet uden om grundforløbet, betyder op mod 200 mio. kr. i besparet taxameter, hvortil kommer AUB-besparelser. Men når det går den vej, er der mere stilhed om det. Spørgsmålet er, hvorfor er det kun den ene vej, at økonomien har betydning for uddannelserne.

Signe Tychsen Philip, DI, bemærkede, at de faglige udvalg nærmest skal tænke spilteoretisk på dette område. Konkret er der f.eks. netop blevet anvendt 2 mio.kr. på gennemførelse af nye analyser af kompetencebehov, men der er slet ikke taget højde for, at analyserne kunne afdække behov for yderligere aktiviteter og deraf følgende finansiering. Og lige om lidt vil AI og nye prøveformer også betyde yderligere udgiftsbehov. DI opfordrer til en tæt dialog mellem ministeriet og de faglige udvalg, herunder om rollefordeling, databehov m.v.

Morten Emborg, Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Lederne, takkede for oplæggene og gjorde opmærksom på manglende PL-regulering af skolernes grundtakster. En anden pointe er mere et paradoks, idet man vil kunne lave de nye og ønskede specialeelementer som AMU-kurser i forlængelse af en erhvervsuddannelse, da disse kan udvikles på seks uger. Men spørgsmålet er, om det er hensigtsmæssigt i forhold til uddannelserne. Men dybest set kunne aktørerne vælge den tilgang.

Kasper Palm, Dansk Metal, takkede for en meget relevant temadrøftelse og tilsluttede sig DAs idé om en ”mellemsgningskasse”. Lige nu handler det om, hvorvidt man er god til at banke på dørene på Christiansborg og få det ind i de politiske forhandlinger.

Christoffer Jørgensen, HK, støttede også DAs idé. Som det er nu, bliver det en lobby-kamp, hvor politikerne på Christiansborg ender med at skulle vurdere, hvad der er behov for på arbejdsmarkedet, hvilket de faglige udvalg jo er sat i verden for. Det handler også om muligheder for at udvikle trin 2 uddannelser. En mulighed kunne være, at hvert fagligt udvalg udstyres med en ”skoleugepulje”, som udvalget kunne disponere mere frit over det.

Tina Voldby, TEKNIQ, takkede for en meget relevant temadrøftelse og bakkede op om idéen med at lave en ”mellemsgningskasse”. Der er f.eks. også mange små eller døde specialer, som der kunne ryddes op i, men som man pt. opretholder, da incitamentsstrukturen taler imod. Det ville være godt for systemet. Der er også noget omkring det her med smidighed og bessermachen, bl.a. i forhold til mulighederne for at lave overgangsordninger. Hvis de faglige udvalg ikke kan blive enige med skolerne, er der risiko for, at skolerne skal køre den samme uddannelse på to-tre måder samtidig, som følge af de hyppige ændringer af uddannelserne, hvilket er et tosset, når det kommer eleverne til gavn, at uddannelserne bliver udviklet løbende. Det er vigtigt med noget mere smidighed, så man får mest muligt ud af pengene. Der er nogle vigtige emner at arbejde videre med.

Pia Maul Andersen, 3F, kvitterede for nogle fine notater og gode oplæg, der viser, at der er to systemer, der ikke går i takt. REU bør arbejde videre med en udtalelse om emnet. 3F gjorde endvidere i forhold til initiativet i AMU-trepartsaftalen om AMU som trædesten til erhvervsuddannelserne opmærksom på en udfordring med at få de nye AMU-pakker indarbejdet i bilagene til uddannelsesbekendtgørelserne på erhvervsuddannelsesområdet, idet AMU-elementerne kan udvikles på seks uger men gennemslaget i de nævnte bekendtgørelser kan tage endog meget lang tid. Efterfølgende ændringer i AMU-pakkerne vil kunne medføre tilsvarende problemer, som måske vil kunne løses ved, at man i bekendtgørelserne på erhvervsuddannelsesområdet kunne henvise til en navngiven AMU-pakke, der herefter løbende vil kunne ændres efter reglerne på AMU-området.

Lars Møgelbjerg Andersen, Danske Landbrugsskoler, erklærede sig helt enig i behovet for mere smidighed i systemet og mindre bureaukrati, herunder i forhold til gennemførelse af overgangsordninger.

Børne- og Undervisningsministeriet gav udtryk for, at ministeriet også synes, at det er en god drøftelse at få. Ministeriet vil have mulighed for at se på processen, men det er vanskeligt, når det kommer til pengene, hvor det er et politisk rum, det foregår i. Ministeriet finder det interessant, hvis rådet laver en udtalelse med henblik på, at det kan indgå i en politisk dialog.

Formanden bemærkede afslutningsvist, at det ikke er sikkert, at politikerne er klar over, hvor svært det kan være at få gennemført uddannelsesændringer, og REU må overveje både en dialog med ministeriet om de administrative processer, og et mere politisk spor, herunder hvordan rådet kan hjælpe politikerne med at forstå, hvordan systemet ser ud i dag, og hvilke mulige nye modeller rådet selv kan byde ind med.

Ad dagsordenens pkt. 5

Indstilling vedr. institutionsfordeling af kvoterne for dimensionerede uddannelser 2025

Formanden konkluderede, at rådet tilslutter sig formandskabets udkast til indstilling fra REU.

Ad dagsordenens pkt. 6

Orientering om proces for indsamling af forslag til regelforenklinger på FGU

Formanden orienterede om, at STUK har fremsendt materiale med henblik på indsamling af konkrete forslag til regelforenklinger på FGU, som vil blive lagt på ministeriets hjemmeside. Som det fremgår af følgebrevet, vil indsamlingen være åben fra den 12. august 2024 til 8. september 2024.

Lisa Goth, FGU Danmark, oplyste, at ministeriet har lyttet til FGU Danmarks forslag, hvilket er meget positivt.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at der nu er igangsat sådanne processer på både FGU- og AMU-området, men ikke på erhvervsuddannelsesområdet, hvor der jo også er behov for forenkling, hvilket jo også kunne tages med i en udtalelse fra REU i forbindelse med temadrøftelsen tidligere.

Formanden konkluderede, at rådet ikke indsender fælles forslag, men gjorde opmærksom på muligheden for, at organisationerne indsender egne forslag inden for den oplyste frist.

Ad dagsordenens pkt. 7

Høring over udkast til lovforslag om folkeskolens kvalitetsprogram

Jannik Bay, DA, foreslog, at rådet laver et høringssvar, da der er nogle snitflader mod REUs område, herunder praksisfaglighed. A-siden havde håbet, at der var endnu mere praksisfaglighed i udkastet. Det er meget i valgfag og juniormesterlærerordningen, at praksisfagligheden kommer til udtryk, men DA mener, at det også bør tænkes ind i fagfornyelsen. DA er endvidere meget optaget af ordningen om juniormesterlære, hvor det bl.a. stadig er vanskeligt helt at forstå, hvem målgruppen er. Høringssvaret bør endvidere adressere den obligatoriske erhvervspraktik og eventuelt teknologiforståelsesfaget.

Thomas Felland, FH, erklærede sig enig i, at rådet bør lave et fælles høringssvar, der bl.a. også bør gøre opmærksom på, at udkastet bør afspejle, at det er arbejdsmarkedets parter, der sikrer elevernes rettigheder. FH er ikke helt færdige med gennemlæsningen, så der kan komme yderligere punkter til.

REU

Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser

Christoffer Jørgensen, HK, stillede spørgsmål om, hvem der beskytter eleverne under en juniormesterlærerordning, og det er herunder betænkeligt, at det fremgår, at overenskomsten skal indgås mellem skolen og kommunen. Det er endvidere ærgerligt, at teknologiforståelse er et valgfag.

Formanden konkluderede, at formandskabet bemyndiges til at udarbejde og sende rådets høringsvar på baggrund af de faldne bemærkninger.

Ad dagsordenens pkt. 8

Eventuelt

Formanden ønskede rådet medlemmer en rigtig god sommer.